

DECIZIE

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursurile declarate de către Petru Brijațîi, reprezentat de avocatul Alexandru Vasilachi și Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Petru Brijațîi împotriva Societății cu Răspundere Limitată „O Clipă-MS” și Mihail Mîslițhii, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel depusă de Petru Brijațîi și s-a admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „O Clipă-MS”, fiind casată hotărârea din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și pronunțată o nouă hotărâre prin care s-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Petru Brijațîi,

c o n s t a t ă :

La 08 august 2016, Petru Brijațîi a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „O Clipă-MS” și Mihail Mîslițchi, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că între Petru Brijațîi și SRL „O Clipă-MS” în persoana administratorului Mihail Mîslițhii, la 05 august 2013 a fost încheiat contractul nr. 35, cu privire la executarea lucrărilor de montare a sistemului de încălzire autonomă, potrivit căruia clientul a însărcinat antreprenorul, iar antreprenorul și-a asumat obligația de montare a sistemului de încălzire individuală la imobilul din strada Sihastrului, 57, or. Codru, mun. Chișinău, care aparține acestuia.

Petru Brijațîi a relatat că la momentul încheierii contractului, părțile au evaluat prețul de deviz la suma de 96690 lei, sub rezerva că în eventualitatea depistării necesității executării unor lucrări suplimentare neincluse în documentația de deviz inițială. Suma de 96690 lei este formată din lista bunurilor și lucrărilor enumerate în

devizul comercial nr. 05/08/2013 - numerotație corespunzând datei calendaristice în care au fost stabilite condițiile contractului nr. 35 din 05 august 2013, iar termenul de executare a lucrărilor a fost de la 09 august 2013 până la 23 august 2013.

Reclamantul a invocat că condițiile de plată au fost stabilite prin achitarea unui avans în sumă de 50000 lei, care a fost plătit la 05 august 2013, iar, la 20 august 2013 fiind plătită și cea de a doua tranșă în sumă de 50000 lei, fapt confirmat prin înscrierile aplicate de pârâțul Mihail Mîslițhii pe pagina 2 a contractului. De asemenea, părțile contractante au decis extinderea lucrărilor care urmau a fi executate, iar pe lângă sarcina stabilită în pct. 1.1. al contractului, de către părți a fost convenit asupra încredințării pârâților să execute lucrări suplimentare la sistemele de apeduct, canalizare, încălzirea podelelor, cu procurarea de dispozitive și echipamente în sumă totală de 206000 lei și 4550 euro. Recepția sumelor indicate în cuantumul dat este probat prin înscrierile executate de către pârâțul Mihail Mîslițhii pe pagina 2 a Contractului nr. 35 din 05 august 2013 și separat – Lista lucrărilor executate, pe ambele documente fiind aplicată atât semnătura pârâțului Mihail Mîslițhii în calitate sa de director al SRL „O Clipă-MS”, precum și ștampila societății.

Petru Brijații a menționat că, la 08 august 2013 pârâții au primit suma de 50000 lei, la 20 august 2013 au primit 50000 lei, la 03 septembrie 2013 au primit 4550 euro și 30000 lei, la 28 septembrie 2019 au primit 20000 lei, la 01 octombrie 2013 au primit 30000 lei, la 06 noiembrie 2013 au primit 16000 lei și la 24 noiembrie 2013 au primit 10000 lei.

Totodată, reclamantul a relatat că referitor la lista lucrărilor executate este prezent actul nr. 44/2013 pentru serviciile de montare la prima etapă a rețele de încălzire în sumă de 90854 lei, actul nr. 44/1/2013 pentru serviciile de montare a rețelelor de apeduct și canalizare în sumă de 32327 lei, actul nr. 51/2013 pentru serviciile de montare la a doua etapă a rețelei de încălzire în sumă de 10315 lei, actul nr. 52/2013 pentru apeduct și canalizare etapa a doua în sumă de 10315 lei, actul nr. 57/2013 pentru șemineu și canalizarea exterioară în sumă de 57117 lei și actul nr. 71/2013 pentru pregătirea de iarnă în sumă de 2333 lei, iar suma totală încasată a fost de 206000 lei.

Mai mult, Petru Brijații a indicat că referitor la suma de 4550 euro, i-a fost eliberat de către pârâți Lista bunurilor procurate, semnat de către pârâțul Mihail Mîslițhii în calitate de director al SRL „O Clipă-MS”, cu aplicarea ștampilei acestei persoane juridice. Această sumă a fost plătită pârâților pentru procurarea și montarea setului de echipament indicat în Lista bunurilor procurate, unde pârâții nu au întocmit un contract distinct pentru aceste bunuri, invocând precum că această tranzacție este acoperită de prevederile pct. 2.1. și 2.2. al contractului nr. 35 din 05 august 2013, iar întru confirmarea faptului recepției acestei sume de bani pârâțul Mihail Mîslițhii a efectuat înscrierea respectivă pe pagina 4 a contractului.

Reclamantul a mai relatat că lucrările au fost demarate de către pârâți în termen, însă executarea acestora a fost tergiversată și sistată de către aceștia pe motive neimputabile, ulterior fiind abandonată executarea lucrărilor la imobilul de pe strada Sihastrului, 57, orașul Codru, municipiul Chișinău.

Petru Brijații a invocat că în pofida exercitării căii prealabile prin reclamațiile din 15 februarie 2015, 10 mai 2015 și 22 iulie 2015, remise prin scrisorile recomandate nr. 2012700839 din 13 martie 2015, nr. 2012767774 din 15 aprilie 2015 și nr. 2012829394 din 22 iulie 2015, pârâțul Mihail Mîslițhii în calitate de director al SRL „O Clipă-MS” a refuzat examinarea și soluționarea pretențiilor consumatorului, iar prin scrisoarea nr.

31 din 07 august 2015 a negat faptul prestării serviciilor și executării antreprizei la bunul imobil. Premergătoarele răspunsuri nr. 24 din 01 aprilie 2015 și nr. 25 din 23 aprilie 2015 fiind lipsite de substanță. Pe parcursul cercetării circumstanțelor cazului, a fost depistat faptul că SRL „O Clipă-MS” nu dispune de licență și nu este autorizată pentru asamblarea cazanelor pe biomasă în cadrul planului de subvenționare destinat gospodăriilor casnice.

Suplimentar, reclamantul a specificat că raporturile juridice stabilite între el și pârâții Mihail Mîslițhii și SRL „O Clipă-MS”, cad sub incidența prevederilor Legii cu privire la protecția consumatorilor nr. 105-XV din 13 martie 2003, iar obligațiile caracteristice asumate de către pârâți corespund antreprizei și prestării serviciilor, adică prevederilor art. 931-979 Cod civil. Însă, prin inacțiunile pârâților de a executa integral, calitativ, în termen convenit serviciile asumate, consumatorului i-au fost încălcate interesele economice, definite de Legea privind protecția consumatorilor ca „totalitatea cerințelor înaintate de consumator față de vânzător, prestator privind remedierea sau înlocuirea gratuită sau obținerea contravalorii produsului, serviciului necorespunzător și privind repararea prejudiciului cauzat, precum și alte cerințe ce țin de interesul material al consumatorului”.

Petru Brijatîi a solicitat încasarea în mod solidar din contul pârâților a contravalorii serviciilor prestate necorespunzător în sumă de 206000 lei și 4550 euro, a prejudiciului moral în sumă de 300000 lei și a cheltuielilor de judecată.

La 15 mai 2017, Petru Brijatîi a depus cerere de concretizare a cerințelor, solicitând suplimentar încasarea din contul pârâților a sumei de 253796,88 lei, stabilite conform raportului de constatate tehnico-științific, a sumei de 10281,94 euro conform recipisei de împrumut din 17 august 2013, a penalității în baza Legii cu privire la protecția consumatorului în sumă de 3708000 lei și 81900 euro și obligarea SRL „O Clipă-MS” să evacueze cazanul care îi aparține, cu repararea prejudiciului cauzat pentru păstrare și pază.

Ulterior, la 15 mai 2018 a depus o altă cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea din contul pârâților a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 21000 lei.

Prin hotărârea din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Petru Brijatîi.

S-a dispus încasarea în mod solidar din contul lui Mihail Mîslițhii și SRL „O Clipă-MS” în beneficiul lui Petru Brijatîi a cheltuielilor necesare pentru lucrările de renovare a rețelelor sanitare și repararea încăperii în sumă de 253796,88 lei, conform raportului de constatare tehnico științifică.

S-a dispus încasarea în mod solidar din contul lui Mihail Mîslițhii și SRL „O Clipă-MS” în beneficiul lui Petru Brijatîi a prejudiciului moral în sumă de 10000 lei.

S-a dispus încasarea în mod solidar din contul lui Mihail Mîslițhii și SRL „O Clipă-MS” a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 10000 lei.

S-a dispus încasarea în mod solidar din contul lui Mihail Mîslițhii și SRL „O Clipă-MS” în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 7613,90 lei. În rest, pretențiile înaintate sau respins (vol. II, f.d. 192-193, 200-208).

La 15 iunie 2018, Mihail Mîslițhii și SRL „O Clipă-MS”, reprezentați de avocatul Eugeniu Glușenco au declarat apel împotriva hotărârii din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de Petru Brijatîi și încasarea cheltuielilor de judecată. Totodată, în conținutul cererii a

solicitat respingerea acesteia ca tardivă.

Ulterior, la 29 iunie 2018, Petru Brijații, reprezentat de avocatul Pavel Cotruță a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Petru Brijații și s-a admis apelul declarat de Mihail Mîslițhii și SRL „O Clipă-MS”, casată hotărârea din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere ca tardivă a cererii de chemare în judecată depusă de Petru Brijații.

S-a dispus încasarea din contul lui Petru Brijații în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 25000 lei.

S-a dispus încasarea din contul lui Petru Brijații în beneficiul lui Mihail Mîslițhii a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 3500 lei și a cheltuielilor pentru achitarea taxei de stat în sumă de 2000 lei.

S-a dispus încasarea din contul lui Petru Brijații în beneficiul SRL „O Clipă-MS” a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 3500 lei.

La 17 decembrie 2019, Petru Brijații, reprezentat de avocatul Alexandru Vasilachi a declarat recurs împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea respingerii cererii de apel depusă de Petru Brijații și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a tuturor pretențiilor înaintate de Petru Brijații. Totodată, a solicitat și casarea încheierii din 19 iunie 2019, prin care s-a respins cererea sa de restituire a cererii de apel depusă de SRL „O Clipă-MS” și Mihail Mîslițchi, încheiere care se contestă odată cu fondul cauzei.

În motivarea recursului, Petru Brijații a invocat că decizia recurată este pasibilă de a fi casată, deoarece instanța de apel doar a preluat motivele expuse de intimat, fără a intra în esența problemei, fără a lua în considerare principiul contradictorialității și principiul egalității armelor într-un proces civil, fiind lipsit de dreptul la un proces echitabil.

Recurentul a relatat că contractul de antrepriză nr. 35, a fost încheiat la 05 august 2013, iar potrivit pct. 7.2 al contractului, contractul intră în vigoare din data semnării și este valabil până la 31 decembrie 2013. Reieșind din actele de executare a lucrărilor la care se face referire, lucrările au fost efectuate în perioada lunii mai 2014, iar acțiunea a fost depusă în instanța de judecată la 08 august 2016. Astfel, s-a constatat că instanța de apel nu a intrat în esența litigiului și a examinat superficial cauza, iar în final a fost emisă o decizie ilegală.

Mai mult, recurentul a menționat că în speță, nu pot fi reținute stipulările menționate de instanța de apel cu privire la recepționare, deoarece lucrarea nu a fost finalizată și nu a fost transmisă, nu a fost semnat niciun act de recepție finală sau de predare-primire a lucrărilor. Or, prevederile articolului 968 alin. (1) Cod civil, clar specifică că termenul se calculează din momentul recepționării lucrării, ceea ce nu a avut loc.

Petru Brijații a mai indicat că luând în considerare că prima instanță a intrat în esența litigiului și cu certitudine a constatat încălcarea de către intimat a prevederilor contractului, simbolic a admis capătul de cerere cu privire la încasarea prejudiciului moral, deoarece acesta nu corespunde situației de facto. Or, consumatorul și familia sa, fiind persoane în vârstă de pensionare, de peste nouă ani nu își pot utiliza propria casă,

iar din cauza stresului suportat ca urmare a situației create, starea de sănătate a consumatorului după apariția litigiului în cauză s-a înrăutățit considerabil. Astfel, a considerat că prejudiciul în sumă de 300000 lei, reprezintă echivalentul prejudiciului efectiv suportat de consumator.

Cu privire la casarea încheierii din 19 iunie 2019, recurentul a indicat că intimații nu au depus cererea de apel motivată în conformitate cu prevederile legale, circumstanță care constituie temei de restituire a cererii de apel.

La 27 decembrie 2019, Agenția pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii din 08 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea neadmiterii tuturor pretențiilor înaintate de Petru Brijații, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Petru Brijații.

Recurenta a indicat că instanța de apel eronat a invocat prevederile art. 968 Cod civil, deoarece în speță lucrările nu au fost finisate și lipsește un act de îndeplinire a lucrărilor.

Totodată, Agenția pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței a invocat că decizia instanței de apel este nemotivată și urmează a fi casată, deoarece a fost emisă cu încălcarea normelor de drept material. Or, reieșind din interpretarea art. 6 CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și aceasta presupune obligațiunea instanțelor judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor pretențiilor din acțiune.

La 29 ianuarie 2020, în adresa intimaților SRL „O Clipă-MS” și Mihail Mîslițchii, Petru Brijații și Agenția pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței a fost expediată copia cererilor de recurs depuse de Petru Brijații și Agenția pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (vol. III, f.d. 153).

La 06 martie 2020, Agenția pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței a depus referință la cererea de recurs depusă de Petru Brijații, indicând că susține cererea de recurs depusă de Petru Brijații, pe circumstanțele de fapt și de drept expuse în cerere (vol. III, f.d. 154-155).

Ulterior, la 09 martie 2020, SRL „O Clipă-MS” și Mihail Mîslițchii, reprezentați de avocatul Eugeniu Glușenco a depus referință asupra cererilor de recurs depuse de Petru Brijații și Agenția pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței, solicitând declararea recursurilor ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată participanților la proces, la 21 octombrie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele cauzei (vol. III, f.d. 120), fiind recepționată de Agenția pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței la 30 octombrie 2019 (vol. III, f.d. 149), însă date privind recepționarea deciziei de către Petru Brijații la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termenul prevăzut de lege.

Prin încheierea din 20 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, cererea menționată mai sus s-a considerat admisibilă pentru examinarea în fond (vol. III, f.d. 192).

Verificând decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și cererile de recurs, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că se impune admiterea recursurilor și casarea deciziei contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În corespundere cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din materialele cauzei rezultă că, la 08 august 2016, Petru Brijații a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „O Clipă-MS” și Mihail Mîslițchi, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea cauzei, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin hotărârea din 08 iunie 2018 a admis parțial acțiunea înaintată de Petru Brijații.

S-a dispus încasarea în mod solidar din contul lui Mihail Mîslițchii și SRL „O Clipă-MS” în beneficiul lui Petru Brijații a cheltuielilor necesare pentru lucrările de renovare a rețelelor sanitare și repararea încăperii în sumă de 253796,88 lei, conform raportului de constatare tehnico științifică.

S-a dispus încasarea în mod solidar din contul lui Mihail Mîslițchii și SRL „O Clipă-MS” în beneficiul lui Petru Brijații a prejudiciului moral în sumă de 10000 lei.

S-a dispus încasarea în mod solidar din contul lui Mihail Mîslițchii și SRL „O Clipă-MS” a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 10000 lei.

S-a dispus încasarea în mod solidar din contul lui Mihail Mîslițchii și SRL „O Clipă-MS” în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 7613,90 lei. În rest, pretențiile înaintate sau respins (vol. II, f.d. 192-193, 200-208).

La 15 iunie 2018, Mihail Mîslițchii și SRL „O Clipă-MS”, reprezentați de avocatul Eugeniu Glușenco au declarat apel împotriva hotărârii din 08 iunie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de Petru Brijații și încasarea cheltuielilor de judecată. Totodată, în conținutul cererii a solicitat respingerea acesteia ca tardivă (vol. II, f.d. 198, 221-235).

Ulterior, la 29 iunie 2018, Petru Brijații, reprezentat de avocatul Pavel Cotruța a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 08 iunie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (vol. II, f.d. 199, 239-249).

Verificând legalitatea actului judecătoresc contestat, prin decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Petru Brijații și s-a admis apelul declarat de Mihail Mîslițhii și SRL „O Clipă-MS”, casată hotărârea din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere ca tardivă a cererii de chemare în judecată depusă de Petru Brijații.

S-a dispus încasarea din contul lui Petru Brijații în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 25000 lei.

S-a dispus încasarea din contul lui Petru Brijații în beneficiul lui Mihail Mîslițhii a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 3500 lei și a cheltuielilor pentru achitarea taxei de stat în sumă de 2000 lei.

S-a dispus încasarea din contul lui Petru Brijații în beneficiul SRL „O Clipă-MS” a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 3500 lei (vol. III, f.d. 103-119).

Prin prisma art. 271 și 968 Cod civil (în vigoare până la 01 martie 2019), instanța de apel a reținut că din materialele cauzei, rezultă că lucrările au fost executate în perioada lunii mai 2014, dar cererea de chemare în judecare a fost depusă la 08 august 2016, adică cu omiterea termenului de prescripție.

Colegiul civil a apreciat critic afirmațiile reprezentantului apelantului Petru Brijații despre faptul că termenul de prescripție extinctivă nu a expirat, deoarece prevederile art. 968 alin. (2) Cod civil, stipulează că acțiunea care se referă la construcții poate fi intentată în decursul a 5 ani. Aceste prevederi legale nu sânt aplicabile la caz, fiindcă din contractul nr. 35 din 05 august 2013, rezultă că obiectul contractului este montarea sistemului de încălzire autonomă individuală în construcția deja edificată și nu edificarea construcțiilor.

Colegiul judiciar consideră că instanța de apel pripit a constatat faptul că acțiunea a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție, or, aceasta constituie o interpretare eronată a normelor de drept relevante în acest sens.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiectiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Iar, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiectiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Așadar, în conformitate cu art. 271 Cod civil (în vigoare până la 01 martie 2019), acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Includerea trimiterilor la articolele corespunzătoare ale Codului civil despre prescripția extinctivă trebuie apreciată ca voința reală a persoanei în favoarea căreia curge prescripția, de a realiza dreptul său la aplicarea termenului de prescripție în interes propriu. Astfel, independent de forma pe care o ia voința persoanei cointereaste

– cerere directă, demers, explicație (scrisă sau verbală), adresată instanței de judecată despre aplicarea regulilor referitoare la expirarea termenului de prescripție sau pur și simplu trimiterea persoanei, în a cărei favoare curgea prescripția în cererea scrisă sau verbală (inclusiv în referința la acțiune), la art. 270 Cod civil sau alte articole referitoare la prescripție, fără cererea directă despre aplicarea termenului de prescripție, în toate cazurile trebuie examinată ca temei pentru aplicarea termenului de prescripție.

Prin urmare, din materialele cauzei s-a constatat că avocatul intimaților Eugeniu Glușcenco a solicitat în prima instanță respingerea ca tardivă a acțiunii după finalizarea dezbaterilor în fond, fiind depusă cererea la faza de prezentare a susținerilor verbale a părților (vol. II, f.d. 162-170). Totodată, în conținutul cererii de apel motivate, apelanții SRL „O Clipă-MS” și Mihail Mîslițchi s-au expus asupra termenului de prescripție, invocând prevederile art. 968 Cod civil (în vigoare până la 01 martie 2019).

Colegiul judiciar remarcă că din sensul art. 272 alin. (1) Cod civil (în vigoare până la 01 martie 2019), rezultă că începutul termenelor generale este condiționat de momentul când persoana în favoarea căreia curge termenul de prescripție, poate să se adreseze în judecată pentru realizarea forțată a dreptului său.

La acest capitol, instanța de recurs reține că potrivit art. 272 alin. (2) Cod civil, dacă legea prevede altfel, prescripția începe să curgă de la data când obligația devine exigibilă, iar în cazul obligației de a nu face, de la data încălcării acesteia. În cazul în care dreptul subiectiv este afectat de un termen suspensiv sau de o condiție suspensivă, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data împlinirii termenului ori a realizării condiției.

La rândul său, art. 968 alin. (1) Cod civil (în vigoare până la 01 martie 2019), reglementează termenul de prescripție în cazul contractului de antrepriză. Astfel, potrivit normei enunțate, termenul de prescripție este de un an din momentul recepționării lucrării.

Curgerea acestui termen începe din momentul recepționării lucrării. Acest termen se aplică față de toate tipurile de vicii, atât evidente, care trebuie să fie depistate în momentul recepționării lucrării printr-un control vizual simplu, fără aplicarea unor metode, dispozitive sau cunoștințe speciale, cât și ascunse, care pot fi descoperite doar pe parcursul folosirii, exploatării obiectului contractului.

Astfel, din materialele cauzei se constată că, la 05 august 2013 a fost încheiat contractul nr. 35, între SRL „O Clipă-MS”, în persoana directorului Mihail Mîslițchii și Petru Brijații cu privire la executarea lucrărilor de montare a sistemului de încălzire autonomă la bunul imobil situat în mun. Chișinău or. Codru, str. Sihastrului 57. Termenul de executare a lucrărilor a fost stabilit de la 09 august 2013 până la 23 august 2013, însă termenul de valabilitate a contractului a fost indicat până la 31 decembrie 2013 (vol. I, f.d. 17).

În acest context, instanța de recurs consideră ca lipsită de suport legal reținerea instanței de apel precum că nașterea dreptului la acțiune a reclamantului Petru Brijații a început să curgă din luna mai 2014, pe când acțiunea a fost depusă la 08 august 2016 și astfel a fost depusă peste termen. Or, actele de executare a lucrărilor la care face referire instanța ierarhic inferioară, nu pot fi considerate ca o probă în vederea confirmării recepționării lucrării, deoarece pe actele menționate nu este indicată data întocmirii lor și nu sunt semnate nici de antreprenorul SRL „O Clipă-MS”, nici de clientul Petru Brijații.

Tot aici, instanța de recurs consideră necesar de a menționa prevederile art. 957 alin. (1) și (2) Cod civil (în vigoare până la 01 martie 2019), care indică clar asupra

faptului că după executarea lucrării, clientul este obligat să recepționeze lucrarea în modul, la locul și în termenul stabilit de legislație sau de contract. Recepționarea este o declarație prin care clientul acceptă lucrarea, cu sau fără rezerve.

Astfel, recepționarea este o declarație prin care clientul acceptă lucrarea, cu sau fără rezerve. Această declarație poate fi efectuată atât în formă verbală, cât și în formă scrisă, sau prin acțiunile concrete ale clientului, care demonstrează consimțământul de a accepta lucrarea. Dacă recepționarea este efectuată cu careva rezerve se cere forma scrisă a acceptării lucrării.

În această ordine de idei, Colegiul judiciar apreciază ca relevante argumentele recurenților invocate în acest sens, precum că lucrările nu au fost transmise și Petru Brijații nu a semnat niciun act de predare-primire a lucrărilor, ceea ce denotă că în speță, reclamantului-recurentului i s-a încălcat dreptul la acțiune, în situația în care momentul recepționării lucrărilor, nu a avut loc.

Ca urmare, constatarea instanței de apel precum că dreptul la acțiune pentru Petru Brijații a început să curgă de la începutul lunii mai 2014 este nefundată, deoarece la caz și după cum s-a menționat mai sus, recepționarea lucrărilor efectuate și finalizate de către SRL „O Clipă-MS”, nu a avut loc, necâtând la faptul că inițial intimații au negat careva relații contractuale cu recurentul Petru Brijații, confirmând acest lucru prin răspunsurile din 01 aprilie 2015, 23 aprilie 2015 și 07 august 2015, semnate de către Mihail Mîslițhii, administratorul SRL „O Clipă-MS” (vol. I, f.d. 48-50).

Astfel, reieșind din specificul acțiunii deduse judecării, precum și în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei pretențiilor, alături de cele constatate, la caz era indispensabil de a examina cauza în fond și de a verifica cerințele formulate prin prisma particularităților instituite de Codul civil. Aceste circumstanțe fiind lăsate fără o apreciere adecvată de către instanța de apel.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că cele descrise cert indică la examinarea superficială a circumstanțelor cauzei, deoarece prezintă relevanță și folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului dat, rezultând din specificul acestuia și care presupune în sine lămurirea completă și pe bază de dovezi certe, pertinente și concludente a situației de fapt, însă concluzia instanței de apel este rezultatul examinării superficiale a litigiului dedus judecării și interpretării eronate a normelor de drept material.

Prin urmare, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele expuse supra și să se expună asupra temeiniciei/netemeiniciei acțiunii depuse de către Petru Brijații împotriva SRL „O Clipă-MS” și Mihail Mîslițhii, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată, având în vedere că acțiunea a fost depusă în termen și să emită o hotărâre în conformitate cu prevederilor legale, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

Suplimentar, instanța de recurs menționează că solicitarea recurentului Petru Brijații cu privire la casarea încheierii din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, care se contestă odată cu fondul cauzei, este neîntemeiată, deoarece în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Or, la 15 iunie 2018, SRL „O Clipă-MS” și Mihail Mîslițhii depunând cererea

de apel nemotivată nu au achitat taxa de stat, iar prin încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a obligat apelanții să prezinte apelul motivat și bonul de plată a taxei de stat în sumă de 5710,42 lei, acordându-le 10 zile din momentul recepționării încheierii. Ulterior, la 05 octombrie 2018, apelanții au depus cererea de apel motivată și au solicitat scutirea de la plata taxei de stat, drept prevăzut de Codul de procedură civilă.

În urma solicitării de scutire de la plata taxei de stat, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 19 iunie 2019 a admis parțial cerința de scutire și a acordat apelanților 30 de zile pentru a prezenta bonul de plată a taxei de stat în sumă de 2000 lei, obligație executată de către avocatul Eugeniu Glușcenco la 25 iunie 2019 (vol. III, f.d. 77).

În concluzie, instanța de recurs învederează că instanța de apel în partea ce vizează punerea pe rol a cererii de apel depusă de SRL „O Clipă-MS” și Mihail Mîslițchii, a creat posibilități egale, suficiente și adecvate în folosirea mijloacelor procedurale întru susținerea poziției ambelor părți și nu a defavorizat nicio parte.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile declarate de Petru Brijații, reprezentat de avocatul Alexandru Vasilachi și Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, de a casa integral decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445, alin. (1), lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de către Petru Brijații, reprezentat de avocatul Alexandru Vasilachi și Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței.

Se casează decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Petru Brijații împotriva Societății cu Răspundere Limitată „O Clipă-MS” și Mihail Mîslițchii, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu